

SPORT- ÉS SZABADIDŐ LÉTESÍTMÉNYEK TÁMOGATÁSA

HARGITA Eszter*

Tárgyszavak: sportlétesítmény, multifunkcionális szabadidős létesítmény, beruházási támogatás, működési támogatás

A 2014. július 1-jétől hatályos, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet¹ (továbbiakban: csoportmentességi rendelet) hazai jogszabályi környezetbe való átültetése, illetve gyakorlati alkalmazása során számos értelmezési kérdés merül fel. Jelen cikk a sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatásokra vonatkozóan mutatja be az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) várható gyakorlatát.

A szabályok részletes ismertetése előtt megemlítendő, hogy a csoportmentességi rendelet (74) preambulumbekzdése szerint a sport terén hozott tagállami intézkedések egy része nem minősül állami támogatásnak, amennyiben a kedvezményezett nem végez gazdasági tevékenységet, vagy a támogatás nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Különösen ez a helyzet a tisztán helyi jellegű vagy az amatőr sport terén hozott támogatási intézkedések esetében. Ezen intézkedéseknél az állami támogatási szabályokat természetesen nem kell alkalmazni.

* A szerző Magyarország Európai Unió mellett működő Állandó Képviselőtének munkatársa. Jelen összefoglaló a szerző saját véleményét tartalmazza, és nem tekinthető az Állandó Képviselőlet hivatalos véleményének.

¹ HL [2014] L 187., 2014. 06. 26., 1.o.

Az általános csoportmentesítő rendelet 55. cikke alapján akkor mentesíthető a támogatás, ha megfelel a csoportmentességi rendelet általános rendelkezéseinek; azaz átlátható támogatás (5. cikk), a támogatásnak van ösztönző hatása (6. cikk), érvényesülnek a támogatáshalmazódási szabályok (8. cikk), teljesülnek az ellenőrzési célú közvételteli és információszolgáltatási (9. cikk), jelentéstételi (11. cikk) és nyilvántartási (12. cikk) kötelezettségek. További feltétel, hogy a támogatás támogatástartalmának a 4. cikkben meghatározott értékhatár alatt kell maradnia, ami sportlétesítményekre és multifunkcionális létesítményekre nyújtott beruházási támogatás esetében projektenként 15 millió euró támogatás, vagy 50 millió eurót meghaladó összköltség; sportlétesítményekre nyújtott működési támogatás esetében: létesítményenként évente 2 millió euró. Multifunkcionális létesítményekre a csoportmentességi rendelet 55. cikke alapján működési támogatás nem adható.

A beruházási támogatásra vonatkozó kettős korlát (15 millió euró támogatás vagy 50 millió euró összköltség) kapcsán kiemelendő, hogy egy projekt és a hozzá megajánlott állami támogatás nem mentesül a bejelentési kötelezettség alól, ha bármely említett két küszöbérték egyikét meghaladja. Ezért például, ha a projekt teljes költsége 40 millió euró (azaz nem éri el az 50 millió eurós összköltség küszöböt) és ehhez társul 20 millió euró beruházási támogatás (bruttó támogatási egyenérték = 20 millió euró), ami a 15 millió eurós támogatási küszöb fölött van, akkor a támogatás nem mentesíthető a csoportmentességi rendelet alapján, hanem egyedileg kell bejelentést tenni a Bizottság felé. Bejelentés esetén a Bizottság a támogatást a 108. cikk (3) bekezdés c) pontja alapján hagyhatja jóvá közvetlenül².

² Lásd pl. Állami támogatás SA.37373 (2013/N) – Hollandia – A Thialf jégcsarnok felújítása Heerenveenben – http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/250448/250448_1502751_94_2.pdf; SA.35135 (2012/N) – Németország – multifunkcionális sportaréna felújítása – Erfurt http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/245994/245994_1426005_90_2.pdf; SA.35440 (2012/N) – Németország – multifunkcionális sportaréna – Jena – http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/245993/245993_1426021_127_2.pdf; SA.33618 (2012/C) – Svédország – Új, multifunkcionális aréna építése – Uppsala – http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/244148/244148_1453714_110_2.pdf; SA.31722 (2011/N) számú állami támogatás – Magyarország – A magyar sportágazat támogatása adókedvezményt tartalmazó támogatási program révén –

Az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 165. cikke elismeri az európai sport támogatásának fontosságát, tekintettel a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére. Ugyanakkor a csoportmentességi rendeletnek nem célja egyes hivatásos klubok támogatása, ezért a rendelet nem mentesíti azokat a sportlétesítményeket, amelyek kizárólag adott hivatásos sportcélú használó igényeinek kielégítésére. A csoportmentesség alapján támogatott sportlétesítményt meg kell nyitni más sportcélú hivatásos vagy amatőr használók előtt is, a létesítmény időbeli kapacitásának éves szinten legalább 20%-ig.

Az 55. cikk alapján multifunkcionális szabadidős létesítmény többfunkciós jellegű, különösen kulturális és szabadidős szolgáltatásokat nyújtó szabadidős létesítmény, ide nem értve a szabadidőparkokat és a szállodai létesítményeket. A csoportmentességi rendelet nem tartalmaz definíciót arra, hogy mi minősül multifunkcionális szabadidős létesítménynek. Ugyanakkor azok tartoznak ide, amelyek

- a) sporttevékenységre koncentrálnak (pl. labdarúgás, kerékpár, fitness) és
- b) más tevékenységnek, különösen szabadidő vagy kulturális célú, is helyet adnak (pl. koncertek, kiállítások).

A gyógyfürdők például képezheti multifunkcionális szabadidő-létesítmények részét, ha olyan létesítményhez kapcsolódnak, amelyek sporttevékenységet céloznak (lásd. SA. 33045 – Kristall Bader³).

Multifunkcionális turisztikai létesítményekre – szabadidőparkok, szállodai létesítmények stb. – ugyanis támogatást csak a csoportmentességi rendelet 14. cikke (regionális beruházási támogatás) alapján lehet adni. Szabadidőparknak minősülnek – többek között – az aquaparkok (ahol van csúszda, vízi játszótér, egyéb élményelemek), amelyek az 55. cikk alapján nem támogathatók. Ugyanakkor a szabadidő parkok támogatásánál is vizsgálni kell a kereskedelem érintettségét, és ha az nem

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/240466/240466_1271186_77_2.pdf

³ http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_33045

áll fenn, akkor a fejlesztés szabadon támogatható (lásd. SA. 37963 – Glenmore Ledge⁴).

Ugyanakkor, ha egy sportközpontban szálláslehetőség kialakításra is sor kerül, amelyet csak a sportolók és kísérőik használnak, az támogatható az 55. cikk alapján. Amennyiben azonban ezt a szállást olyan turisták is használhatják, akik nem a versenyen vagy edzésen részt vevő sportolók vagy azok kísérői, a beruházás nem lesz támogatható az 55. cikk alapján. A turisztikai célokat (is) szolgáló szállással kapcsolatos beruházás a csoportmentességi rendelet 14. (regionális beruházási támogatás) cikke vagy 56. cikke (helyi infrastruktúra) alapján támogatható.

A csoportmentességi rendelet alapján támogatott sport- és multifunkcionális létesítmények esetében biztosítani kell az ahhoz való szabad és megkülönböztetésmentes hozzáférést. A létesítmény megépítésének, korszerűsítésének és/vagy működtetésének koncesszióba adását vagy egyéb módon harmadik félre bízását nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell végezni, a vonatkozó közbeszerzési szabályok alkalmazásával. Természetesen nem kötelező a működtetés koncesszióba adása, a tulajdonos azt maga is végezheti.

Amennyiben a sportlétesítményt hivatásos sportegyesületek használják, a létesítmény ezen egyesületek általi használatáért felszámított díjaknak az átláthatóság és a felhasználókkal való egyenlő bánásmód érdekében nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lenniük.

Szintén fontos feltétel a túlkompenzáció elkerülése. A beruházási költségeket legalább 30 %-ban finanszírozó vállalkozások kedvezőbb feltételek mellett kedvezményes hozzáférési lehetőséget kaphatnak, feltéve, hogy e feltételeket nyilvánossá teszik.

Beruházási támogatás a sportlétesítmények és a multifunkcionális szabadidős létesítmények létrehozására vagy korszerűsítésére is adható. Az elszámolható költségek a tárgyi eszközökre és az immateriális javakra irányuló beruházási költségek.

Működési támogatás csak sportlétesítmények esetében nyújtható. Működési költségeknek minősülnek többek között a személyi jellegű ráfordítások, az anyagköltségek, a szerződéses szolgáltatások, a távközlés, az energia és a karbantartás költségei, a bérleti díjak, az admi-

⁴ http://ec.europa.eu/competition/eojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_37963

nisztrációs költségek stb. Amennyiben az adott létesítmény beruházási támogatásban is részesült, a kettős támogatás elkerülése érdekében, az értékcsökkenési és a finanszírozási költségek nem számolhatók el működési költségként. Olyan szervezetnek is lehetséges működési támogatást adni az 55. cikk alapján, amely lízingeli az infrastruktúrát, mivel a bérleti díj is elszámolható működési költségként. A működési támogatás megengedett összege maximum 2 millió euró/év. Amennyiben az infrastruktúra bérleti időszaka rövidebb egy évnél, a támogatás maximumát ehhez kell arányosítani.

Működési támogatás nyújtása esetében is meg kell felelni a csoportmentességi rendelet 6. cikke szerinti ösztönző hatás követelménynek, mely szerint a kedvezményezettnek a projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdését megelőzően írásbeli támogatási kérelmet kell benyújtani. Ez azt jelenti, hogy csak azok a működési költségek számolhatók el, amelyek a támogatási kérelem benyújtása után merültek fel.

A maximális támogatás beruházási támogatás esetében az elszámolható költségeknek és a beruházás működési eredményének a különbsége (finanszírozási hiány). A működési eredményt az elszámolható költségekből megalapozott előrejelzések alapján előzetesen vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával kell levonni.

Sportlétesítmények esetében a működési támogatás összege nem haladhatja meg az adott időszak során keletkezett működési veszteséget (finanszírozási hiány). Ezt is megalapozott előrejelzések alapján előzetesen vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával kell biztosítani. Egyszerűsítést jelent, hogy az egy millió eurót nem meghaladó támogatások esetében a maximális támogatási összeg a finanszírozási hiány számítás alternatívájaként az elszámolható költségek 80 %-ában is megállapítható.